

Aika: 12.01.2017 klo 17:30 - 18:02

Paikka: Nuorisotalo

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen järjestäytyminen	3
2	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 51 §)	4
3	Lämmitettävän kentän sopimus	5
4	Tiedoksi asiat	12

Läsnä:	Hallbäck Johan Wahlstedt Virva Gylling-Bärlund Catharina Jeglinsky-Kankainen Ira Ihamuotila Panu Syväniemi Martti Nieminen Paul Backman Heidi Lindholm-Ahlefeldt Anders Pynnönen Elina Sarpaneva Sari	pj. vpj j j j. j. j. esittelijä Kult.-vapaa-aikapäälikkö siht. kutsuttuna
--------	---	---

Allekirjoitukset	Johan Hallbäck puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 13.1.2017	Elina Pynnönen sihteeri
------------------	--	----------------------------

Käsitellyt asiat 1 - 4

Pöytäkirja tarkastettu

Allekirjoitukset	Chatarina Gylling-Bärlund Tarkastettu sähköpostitse 19.1.2017	Paul Nieminen Tarkastettu sähköpostitse 14.1.2017
------------------	---	---

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Kauniaisissa (pvm)
-----------------------------------	--------------------

Todistaa	Karola Nyman ilmoitustaulun hoitaja
----------	--

Liikuntalautakunta

§ 1

12.01.2017

Kokouksen järjestäytyminen

LIIKL 12.01.2017 § 1

Liikuntalautakunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä hyväksyy esityslistan työjärjestyksen
- valitsee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Lautakunta totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä hyväksyi esityslistan työjärjestyksen.
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Catharina gylling-Bärlund ja Paul Nieminen.

Liikuntalautakunta

§ 2

12.01.2017

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 51 §)

LIIKL 12.01.2017 § 2

Lautakunnalle on lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä, jotka voidaan kuntalain 51 §:n mukaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi. Otsikkoluettelo on esityslistan **oheismateriaalina**.

Sivistystoimenjohtaja:

Lautakunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Lautakunta päätti asiasta päätösehdotuksen mukaisesti.

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

Lämmitettävän kentän sopimus

224/12.04.02/2016

LIIKL 12.01.2017 § 3

LIIKL 14.06.2016 § 19

Lisätiedot:

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Anders Lindholm-Ahlefeldt,
puh 050 366 4251 etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

hallimestari, Sari Sarpaneva puh 050 380 7687
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön mukaan (KV 17.9.2012, §48 voimassa 1.1.2013 alkaen) lautakuntien yleiseksi toimivallaksi on säädetty hyväksyä hallinnassaan olevien alueiden, rakennusten, huonetilojen ja näihin kuuluvien laitteiden vuokralle tai muuhun käyttöön luovuttamisen periaatteet sekä päättää hallinnassaan olevan kiinteän ja irtaimen omaisuuden vuokralle antamisesta, mikäli tehtävää ei ole määrätty jollekin muulle viranomaiselle.

Kauniaisten liikuntapalvelut huolehtivat siitä, että viralliset liikuntapaikat on mahdollisimman hyvin hoidettu sääolosuhteiden ja olemassa olevien resurssien puitteissa seuraavan toimintamallin mukaan.

Hiihtoladut

Latu tehdään Kasavuoreen niiltä osin kaksilatusena kuin pystytään, muuten ajetaan vain yksi latu.

Muihin paikkoihin (esim. Gallträskin jäälle) liikuntapalvelut ei lähtökohtaisesti tee laturia muuta kun poikkeuksellisesti resurssien näin salliessa ja kaluston sinne mahtuessa, olemassa olevat lait ja säädökset huomioiden.

Luistinradat

Pääkenttä jäädytetään tulevina talvina Saharaan. Jäädyttämällä kenttä Saharaan voimme palvella kuntalaisia vapailla aukioloajoilla eikä alustan vaurioitumista tarvitse miettiä. Hiekkakentälle voidaan rakentaa kaukalo ilman, että tästä koituu ympäristölle suurta haittaa.

Muita jäädytettäviä kenttiä ovat Smedsintien, Maisterintien, Forsellesintien sekä Kasavuoren päiväkodin pikkukenttä.

Keskusurheilukenttä

Keskuskenttä pidetään suljettuna 1.11.-30.4. säävarauksella.

Lämmitettävä kenttä

Lämmitettävän kentän vuosittaiset lämmityskustannukset ovat merkittäviä. Nykyisen sopimuksen mukaan kentän lämmityskausi on 1.11.-15.4. riippumatta siitä, voiko kenttää käyttää vai ei. Sopimuksen mukaan mikäli kentällä on alle 12 astetta pakkasta tai kenttä on lumen tai jään tai

---

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

valaistuksen epäkuntoisuuden takia pääosin käyttökelvottomassa kunnossa, vähennetään seuran kaupungille maksamasta korvauksesta 30€/käyttämätön tunti. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kenttä lämmitetään joka päivä mutta kenttää ei voi laskuttaa yli 12 asteen pakkaspäivinä. Kentän lämmitystä ei voi sulkea päiväksi ja avata taas seuraavana vaan lämmityksen pitäisi olla suunnitelmallisempaa.

Tällä hetkellä osa kentän lämmityksestä tulee jäähallin kylmälaitteiden lauhdevedestä ja loppuosa lämmityksestä tulee Fortumin kaukolämmön paluupuolelta. Fortumin asiantuntijan mukaan kaukolämmön hinta on vakio, otetaan lämpö sitten meno tai paluupuolelta. Järjestelmän muuttaminen tältä osin ei tuo toivottuja säästöjä. Fortumin asiantuntijan mukaan kustannusten karsimisessa helpoin ja nopein reitti on kentän lämmityksen vähentäminen ja jättää kylmimmät ajat kokonaan lämmittämättä.

Tarkkaa vertailuarvoa ei ole, mutta saadun tiedon mukaan Kauniaisten kentän lämmityskustannukset ovat paljon suuremmat kuin esim. Espoon kenttien kustannukset. Espoon kenttiä on ylläpidetty seuraavasti: Espoonlahden tekonurmi on lämmitetty koko talven, automatiikassa on lämmityksen rajoituksia.

Tapiolan tekonurmella suoritetaan pelkkä auraus.

Matinkylän tekonurmen aukiolosta päätetään sään mukaan.

Laaksoalahden tekonurmi on lämmitetty kylmälaitteiden lauhdelämmöllä sekä auraamalla.

Kauniaisten lämmitettävän kentän lämmityskustannukset vuosina 2012-2016 seuraavat:

2012	84600
2013	86300
2014	55900
2015	50300
2016	lämmityskulut tammi-maaliskuulta 67 700€.

Tulot puolestaan pienenevät yhdellä kuukaudella koska tammikuussa oli pakkasta yli -12 astetta lähes koko kuukauden. Kentän ollessa suljettu emme voi laskua lähettää. Kuitenkin sopimuksessa on luvattu lämmittää kenttää kaikkina talvikuukausina.

Näin ollen liikuntapalvelut esittää, että kentän vuokrasopimus 25.9.2013 (liikuntalautakunnan päätös 29.8.2013) uusitaan tavoitteena karsia lämmityskustannuksia merkittävästi.

Vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ovat:

1.Kenttää lämmitetään vain jäähallin lauhdelämmöllä. Muu ylläpito uudella työkoneella ja mahdollisesti kemikaaleilla. Tämä vaihtoehto olisi selvitysten mukaan edullisin ratkaisu.

2.Kenttää lämmitetään sekä lauhdelämmöllä että kaukolämmöllä. Kentän lämmityskausi lyhennetään.

a.Kenttää lämmitetään 15.2.-31.3.

b.Kenttää lämmitetään 1.-31.3. tarvittaessa.

3.Kenttä annetaan/vuokrataan/myydään tms. seuralle jolloin he vastaavat

---

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

---

kaikista kustannuksista kyseisellä paikalla. Säästö vuodessa merkittävä, tarkkaa summaa on mahdoton sanoa koska lämmityskustannukset ja kentän aukiolo (pakkasrajan vuoksi) vaihtelevat. Sopimuksen mukaan GrIFK maksaa kentästä vuokraa tällä hetkellä 52 500€/v sis alv. Vuokrasta vähennetään suljetut päivät.

Vaikutukset kustannuksiin ovat riippuvaisia valitusta ratkaisumallista. Lauhdelämmön käyttö ei tuo lisäkustannuksia, kaukolämpö maksaa 49,90€/MWh.

Päätöksenteossa huomioitavaa:

Kentällä on sopimuksen mukaan pakkasraja jolloin kenttä ei ole käytössä. Näinä päivinä kentän lämmittäminen ei hyödytä ketään mutta maksaa paljon kaupungille. Kentän käyttö on joka tapauksessa talviaikaan sääriippuvaista liittyen tuohon pakkasrajaan.

Tarkkaa tietoa lämmitettävän kentän käytön tarpeesta ei ole tilastoitu, mutta kentän käyttö vähenee merkittävästi talvikuukausiksi. Edellä esitetyt vaihtoehdot eivät estä kokonaan kentän käyttöä, mutta lämmityksen vähentäminen vaikuttaa tarjottaviin olosuhteisiin.

Sopimus vuodelta 2013 on voimassa yhden vuoden sopimuskauden kerrallaan, ellei sopimusta sanota irti jommankumman osapuolen toimesta ennen kyseistä sopimuskautta edeltävän kesäkuun loppua.

Esittelijä:

Lautakunta hyväksyy talviliikuntapaikkojen hoidon menettelyn Kauniaisissa yllä olevan esityksen mukaisesti; lämmitettävän kentän osalta ensimmäisen vaihtoehdon (1) mukaisesti. Lautakunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan ja liikuntapalvelut valmistelemaan lämmitettävän kentän vuokrasopimuksen uusimista tavoitteena karsia lämmityskustannuksia merkittävästi sekä huolehtimaan asiaan liittyvistä käytännön järjestelyistä. Liikuntapalvelut kutsuvat GrIFK jalkapallon neuvotteluun. Uusi sopimus tuodaan liikuntalautakunnan päätettäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

LIIK 12.1.2016

Lisätiedot:

kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Anders Lindholm-Ahlefeldt,
puh 050 366 4251 etunimi.sukunimi@kauniainen.fi
liikuntapaikkapäällikkö Sari Sarpaneva puh 050 380 7687
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

Kauniaisten kaupungin hallintosäännön mukaan (KV 17.9.2012, §48 voimassa 1.1.2013 alkaen) lautakuntien yleiseksi toimivallaksi on säädetty hyväksyä hallinnassaan olevien alueiden, rakennusten, huonetilojen ja näihin kuuluvien laitteiden vuokralle tai muuhun käyttöön luovuttamisen periaatteet sekä päättää hallinnassaan olevan kiinteän ja irtaimen omaisuuden vuokralle antamisesta, mikäli tehtävää ei ole määrätty jollekin muulle viranomaiselle.

Tausta

Liikuntalautakunta on kokouksessaan LIIKL 14.6.2016 § 19 päättänyt, että lämmitettävää kenttää lämmitetään vain jäähallin lauhdelämmöllä. Muu ylläpito tehdään uudella työkoneella ja mahdollisesti kemikaaleilla. Toimenpiteestä johtuva vuosittainen säästö kaupungille on merkittävä, n 50 000-80 000 euroa.

GrIFK Fotboll r.f. irtisanoi tämän päätöksen seurauksena vuosisopimuksen, sopimus päättyi 31.10.2016. Tämän jälkeen noudatettiin normaalia käyttövuorokäytäntöä, GrIFK r.f. varasi käyttövuorot talvikaudelle, vuorot laskutetaan kerran kuukaudessa liikuntalautakunnan vahvistaman hinnaston mukaisesti.

Nykytilanne

Kentän olosuhteet ovat huonontuneet odotusten mukaisesti. GrIFK Fotboll r.f. (myöhemmin Seura) on ilmaissut tyytymättömyytensä kentän nykyisestä kunnosta useasti (pohjan kovuus ja pinnan liukkaus) ja vaatinut kaukolämmön käyttöönottoa. Liikuntapalvelut ei voi päättää kaukolämmön käyttöönotosta lautakunnan päätöksen vastaisesti eikä kaukolämmön kustannuksiin ole varauduttu kaupunginvaltuuston päättämässä talousarviossa 2017.

Kauniaisten koululaiset eivät käytä kenttää talviaikana, kentän huono kunto vaikuttaa Seuran toimintaan. Seuran valmennuspäällikön mukaan kenttää pystyy käyttämään nykykunnossaan C-ikäluokkaan asti (15 v), sitä vanhemmille kentän pohja on Seuran mukaan liian kova ja liukas.

Seura on varannut vuoroja kentältä yhteensä 34,5h/viikko. Yli 15 vuotiailla on harjoituksia n. 18,5h/viikko silloin kun edustusjoukkue harjoittelee (tammikuusta eteenpäin).

Seura on tehnyt ehdotuksen kaukolämmön käyttöönotosta tammi-maaliskuun ajalle siten, että Seura vastaa kentän kaukolämpökustannuksista kokonaisuudessaan (kirje oheismateriaalina).

Seura on asettanut reunaehdoiksi:

- 1.maksuajan saannin lämmityskustannusten korvaamiselle
2. mahdollisuuden vaikuttaa lämmitysjärjestelmän käyttöön yhteistyössä liikuntapaikkapäällikön kanssa
- 3.käyttövuorojen maksun alennuksen ajalta, jolloin vastaavat kentän kaukolämpökustannuksista.

Kentän reklamaatioiden jälkeen liikuntapalvelut on ottanut kemikaalit kokeilukäyttöön. Liikuntapalvelut tilasi 19.12.2016 MK Trading A.S:ltä 2000 kg jäänsulatusaine Cryotech CMA:ta hintaan 2720€/1000 kg alv 0%. Kyseinen määrä riittää n. kolmeen levityskertaan jolloin

---

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

kustannus/levitys on n. 1800€.

Arvioidut kustannusvaikutukset kaupungille

Kentän kokonaiskustannuksissa on tapahtunut iso muutos lämmitysjärjestelmän muutoksen jälkeen, säästö tulee olemaan merkittävä. Muutoksen todentamisen pystyy tekemään parhaiten keväällä 2017, vaikutukset ovat vasta alkaneet ja kirjanpito on valmistunut vasta marraskuulta 2016. Vaikutusten arviointi perustuu tästä syystä marraskuun 2016 toteumaan sekä joulukuun 2016 alustavaan laskelmaan. Mainittakoon että kentän lämmityskulut olivat viime vuoden tammi-maaliskuulta 67 700 €.

A. Kustannukset ilman kaukolämpöä/kk

Arvio kentän menoista /kk

TALVIKENTTÄ MARRASKUU 2016

MENOT	tunti	viikko	kk	
Harjaus (työ)	17,00	51,00	204,00	
Auraus (työ)	17,00	51,00	204,00	
Valaistus		248,83	995,32	
Konevuokra	2,00	12	48	
Kaukolämpö perusmaksu				912,21
Yhteensä			2363,53	

TALVIKENTTÄ JOULUKUU 2016 (21.12. mennessä + kiinteät kulut)

Harjaus + auraus	17,00		153,00
Valaistus		248,83	995,32
Konevuokra	2,00		18,00
Kaukolämpö perusmaksu			912,21
Cryotech CMA levitys 30.12.			
1800,00			
Yhteensä			3878,53

Säästä riippumattomia kuluja ovat kaukolämmön perusmaksu, muiden kustannusten kohdistus vaihtelee sään mukaan. Kiinteitä kustannuksia ovat palkkamenot, konevuokra sekä kaukolämmön perusmaksu. Lumisateella ja pakkasella työn osuus kentän kustannuksissa kasvaa suoraan suhteessa vallitsevaan säähän, tästä seuraa myös konevuokran osuuden kasvu. Lauhalla kelillä kenttä harjataan kerran viikossa, pienellä pakkasella kerran tai kaksi päivässä.

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

Arvio lämmitettävän kentän tuloista/kk

Seura on varannut lämmitettävältä kentältä 27,5h junioreiden vuoroja sekä 7h aikuisten vuoroja viikoittain.

Mikäli kenttä ei ole suljettu pyhien tai sääolosuhteiden vuoksi, tulot kaupungille ovat:

juniorit $27,5 \times 30,00=825\text{€}$, aikuiset $7 \times 40,00=280,00\text{€}$, Yhteensä 1105€ /viikko

Keskimäärin 4 viikkoa/kk: $4 \times 1105\text{€}=4420\text{€}$ /kuukausi (sis alv 10%)
Nettotulo kaupungille (ilman alv) 3978€ /kuukausi.

Sääolosuhteet ovat tilastojen mukaan sellaiset, että tammi-maaliskuussa kenttä joudutaan sulkemaan joko kovien pakkasten tai lumisateiden vuoksi. Tulot laskevat suoraan suhteessa näihin sulkemisiin, tarkka ennakoarviointi on mahdotonta ilman keskimääräisiä säätilastoja. Todennäköinen arvio on se, että kentän tulot eivät ylitä 3500€ /kk tammi-maaliskuussa.

Arvio lämmitettävän kentän kustannuksista/kk

Arvioidut menot ovat $3500\text{--}4000\text{€}$ /kk, arvioidut tulot samaa luokkaa. Lämmitettävän kentän nettokustannusarvio on lähellä $\pm 0\text{€}$ /kk.

B.Kustannukset mikäli kaukolämpö otetaan käyttöön

Arvio kentän menoista /kk

Ei muutoksia marraskuun menoihin, kaikki edellä esitetyt menot kohdistuvat edelleen kenttään ja kaupungin vastuulle.

Mikäli kaukolämpöä käytetään, jäänsulatusainetta ei käytetä. Vaikutus $-1800,00\text{€}$ /levityskerta. Yksi levitys riittää n. viikoksi mikäli ainetta tarvittaisiin käyttää koko ajan. Tämä ei ole kuitenkaan todennäköistä, levitykset ovat suoraan riippuvaisia vallitsevista sääolosuhteista.

Arvio kentän tuloista /kk

Seuralle myönnetään 75% alennus käyttövuoromaksuista. Jos kentän käyttövuoromaksut olisivat täydet 3978€ /kk, alennuksen jälkeen jäisi tuloja kaupungille $994,50\text{€}$ /kk.

Arvio lämmitettävän kentän kustannuksista/kk

Liikuntalautakunta

§ 3

12.01.2017

Arvioidut menot 2400€/kk (marraskuun 2016 toteuma), tulot 994,50€/kk. Nettokustannukset n. -1405,50€/kk. Ilman kaukolämpöä arvioidut nettokustannukset olivat +/- 0€, kaukolämmön käyttö edellä esitetyllä käyttövuokramaksun alennuksella aiheuttaisi kaupungille arviolta n. 1400€ tappion/kk. Tappio kohdistuisi todennäköisesti ajalle tammi-maaliskuu ja toteuma voi poiketa huomattavasti arvioidusta. Kaikki arvioinnit ovat riippuvaisia sääolosuhteista joita ei pysty mitenkään ennakoimaan.

LIITE

Sopimusluonnos (toimitetaan lautakunnalle myöhemmin)

Sivistystoimenjohtaja:

Lautakunta hyväksyy liitteenä olevan sopimuksen yllä olevan esityksen mukaisesti. Lautakunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan allekirjoittamaan lämmitettävän kentän vuokrasopimuksen ja valtuuttaa liikuntapalvelut käynnistämään kaukolämmön heti kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen.

Asia tarkastetaan kokouksessa.

Päätös:

Lautakunta päätti asiasta päätösehdotuksen mukaisesti.

Liikuntalautakunta

§ 4

12.01.2017

Tiedoksi asiat

LIIKL 12.01.2017 § 4

Seuraava kokous 14.2.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 91 §:n (365/1995) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: §1,§2,§4

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset: §3

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 89 §:n 1 mom. (365/1995) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: **PYKÄLÄT**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

KH/Lautakunta

Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Kunnallisvalitus, pykälät:	PYKÄLÄT	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät:	PYKÄLÄT	Valitusaika	XX	päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)				

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

Viranomainen, pykälät:	PYKÄLÄT	Valitusaika	XX	päivää
-------------------------------	----------------	-------------	----	--------

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (1.1.2016: 250 euroa).